Raadsvoorstel

Portefeuillehouder
R.P. Jacobs

Datum raadsvergadering
17-12-2026

Datum voorstel
3-11-2026 + aanvulling 17-11-2026

Onderwerp
Locatiekeuze noodopvang en onderzoek vervolgopvang asielzoekers

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. Locaties voor noodopvang

a. Hotel De Biltsche Hoek aan De Holle Bilt 1 en Utrechtseweg 2, beide in De Bilt, gezamenlijk aan te wijzen als de gemeentelijke voorkeurslocaties die aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) worden aangeboden voor tijdelijke noodopvang, met het aantal opvangplaatsen, om te voldoen aan de Spreidingswet, als gezamenlijk planningsaantal.

b. Het college te verzoeken deze combinatie met het COA en de eigenaren uit te werken tot afspraken over het aantal plaatsen per locatie, de start- en einddatum, huisvesting, begeleiding, dagopvang, beheer, veiligheid, kostenverdeling en beëindiging van het gebruik;

2. Onderzoek naar vervolgopvang

a. Het college opdracht te geven de geschiktheid en beschikbaarheid van Utrechtseweg 2 in De Bilt, Schapenweide (gedeeltelijk) in Bilthoven en het schoolcomplex Oranje Nassauschool/Van Everdingenschool aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid in Bilthoven te onderzoeken voor vervolgopvang, gericht op gezamenlijk 249 opvangplaatsen en beschikbaarheid voor langer dan vijf jaar.

b. Het college opdracht te geven uiterlijk 31 maart 2027 een voorstel aan de raad voor te leggen over de locatiekeuze, capaciteit, beschikbaarheidsduur, planning en financiële gevolgen. Als het onderzoek dan nog niet is afgerond, binnen dezelfde termijn te rapporteren welke onderzoeken ontbreken en wanneer het voorstel volgt.

c. De definitieve keuze van locaties voor vervolgopvang bij een afzonderlijk raadsbesluit vast te stellen.

3. Financiële begrenzing

a. Voor 2027 een eenmalig voorbereidingskrediet van maximaal € 150.000 beschikbaar te stellen voor de uitwerking van noodopvang op Hotel De Biltsche Hoek en Utrechtseweg 2, het onderzoek naar vervolgopvang op Utrechtseweg 2, Schapenweide en het schoolcomplex aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid, en de voorbereiding van bijbehorende uitvoeringsafspraken en vervolgbesluiten.

b. Het eenmalige voorbereidingskrediet van maximaal € 150.000 in 2027 onder programma 7, Sociaal domein, te dekken door een eenmalige onttrekking aan de reserve Oekraïne en de begroting 2027 overeenkomstig te wijzigen.

4. Participatie

a. Voor Hotel De Biltsche Hoek aan De Holle Bilt 1 en Utrechtseweg 2 het participatieniveau **meedenken** vast te stellen. De participatie beperkt zich op de uitwerking van de aangewezen locaties; de locatiekeuze zelf maakt geen onderdeel uit van dit participatietraject.

b. Voor vervolgopvang op Utrechtseweg 2, Schapenweide en het schoolcomplex aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid het participatieniveau **meedenken** vast te stellen. De participatie beperkt zich op de uitwerking van de aangewezen locaties; de locatiekeuze zelf maakt geen onderdeel uit van dit participatietraject.

c. De participatie bij de onder a en b genoemde locaties te beperken tot het meedenken over de uitwerking, waaronder beheer, veiligheid, begeleiding, bereikbaarheid en maatregelen om overlast te voorkomen of te beperken. De locatiekeuze maakt geen onderdeel uit van de participatie. Over de definitieve inzet van de onderzoekslocaties voor vervolgopvang besluit de raad afzonderlijk, op basis van het onderzoek en de afweging van het college.

5. Opheffing geheimhouding en openbaarmaking afvallersanalyse

De door het college van burgemeester en wethouders op 3 november 2026 op grond van artikel 87 van de gemeentewet opgelegde geheimhouding op het document 'Afvallerslijst Locatieonderzoek (Geheim) op te heffen;

Inleiding

Op 14 juli 2026 heeft de raad met motie M36-2026 gevraagd met de hoogste prioriteit andere locaties voor tijdelijke noodopvang te onderzoeken, vooruitlopend op reguliere opvang. De raad heeft daarbij verzocht geen gebruik te maken van de gedoogbevoegdheid op de Professor Bronkhorstlaan 2. Op 1 oktober 2026 heeft de raad de uitgangspunten voor het locatieonderzoek vastgesteld, gewijzigd door amendement A35-2026.

Dit voorstel vervangt de eerder aangeboden versie. Inmiddels is duidelijk geworden dat Hotel De Biltsche Hoek open staat voor een verdere verkenning naar het gebruik van de locatie voor noodopvang. Op 17 november 2026 heeft het College vastgesteld dat de geheimhouding van de identiteit van Locatie X is vervallen. De naam en de voor openbaarmaking vrijgegeven informatie zijn in dit voorstel verwerkt. Bijlage 4 blijft onder geheimhouding aan de raad beschikbaar. Bijlage 5 is verwerkt in dit voorstel en verliest als bijlage daarmee zijn relevantie en zal dan ook niet langer onderdeel uitmaken van het raadsvoorstel.

De opdracht is om realistische en uitvoerbare opvangscenario's te vergelijken op snelheid, kwaliteit, kosten, beschikbaarheidsduur en impact op de omgeving. Daarbij zijn mogelijke noodopvanglocaties en mogelijke vervolgopvanglocaties in samenhang onderzocht, waarbij de vervolgopvanglocaties ook wel worden aangeduid als locaties voor reguliere opvang of als duurzame opvanglocaties. Inwoners konden zelf mogelijke opvanglocaties aandragen voor het locatieonderzoek. De raad heeft geen vast aantal locaties of vaste omvang per locatie voorgeschreven. Zowel gespreide opvang als opvang op één locatie is toegestaan binnen dit onderzoekskader.

Beoogd effect

Zo snel als redelijkerwijs mogelijk menswaardige noodopvang realiseren en voorkomen dat na beëindiging daarvan een tekort aan opvangplaatsen ontstaat. De uitwerking richt zich op 249 plaatsen, waarvan volgens de indicatieve verdeling 16 geschikt moeten zijn voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV). Binnen zes weken na het besluit ontvangt de raad een uitvoeringsbericht over de noodopvang. Uiterlijk 31 maart 2027 volgt het voorstel voor vervolgopvang of een concrete rapportage over de nog ontbrekende onderzoeken.

We gaan voorlopig uit van 249 opvangplaatsen. Op grond van artikel 5 van de Spreidingswet neemt de minister elke twee jaar voor elke provincie een verdeelbesluit waarin staat hoeveel opvangplaatsen de aangewezen gemeenten beschikbaar moeten stellen. Het definitieve aantal wordt vastgesteld in het nieuwe verdeelbesluit, dat in december 2026 wordt verwacht. Tot die tijd houdt het college rekening met het geldende verdeelbesluit en eventuele geldige regionale afspraken.

Argumenten

1.1 De combinatie benut bestaande gebouwen en verdeelt de opvang over twee locaties

Hotel De Biltsche Hoek beschikt over verblijfsaccommodatie en is eerder voor opvang gebruikt. Utrechtseweg 2 heeft bestaande bebouwing en nutsvoorzieningen. Daardoor hoeft voor deze combinatie niet eerst een volledig nieuwe opvanglocatie te worden aangelegd. Het college geeft daarnaast de voorkeur aan opvang nabij voorzieningen en aan verdeling van de opvang over twee omgevingen. In de verdere verkenning met het COA en de eigenaren worden de mogelijkheden voor gebruik, de capaciteit, de beschikbaarheidsduur en de mogelijke startdatum onderzocht.

1.2 De voorkeur wordt beoordeeld op de vijf vastgestelde criteria

Het college vergelijkt de combinatie Hotel De Biltsche Hoek/Utrechtseweg 2 met noodopvang op Professor Bronkhorstlaan 2 en Twislaan/Groenekanseweg. Onderstaande vergelijking geeft de onderbouwing en de resterende onzekerheden weer. Zij bevat geen gewogen ranglijst. De volledige locatiebeoordelingen worden opgenomen in de afvallersanalyse.

Criterium	Hotel De Biltsche Hoek + Utrechtseweg 2	Professor Bronkhorstlaan 2	Twislaan - Groenekanseweg
Snelheid	Bestaande gebouwen en aansluitingen. Eigenaren, aanpassingen en vergunningen bepalen de start, waarbij Hotel De Biltsche Hoek snel gereed kan zijn.	Bestaand gebouw, eigendom COA; aanvraag voor 140 personen loopt. Een scenario voor 249 is een ruimtelijke uitdaging.	Nieuwe opvangvoorzieningen, aansluitingen en terreinwerk nodig; langere voorbereiding verwacht o.a. door netcongestie.
Kwaliteit	Hotelaccommodatie en een tweede bestaand gebouw. COA moet geschiktheid voor verblijf, begeleiding en veiligheid bevestigen.	Opvang nabij andere kwetsbare groepen; bereikbaarheid, begeleiding en onderlinge veiligheid vragen een specifieke afweging. Relatief oud gebouw met lage kwaliteit.	Kwaliteit hangt af van het nog te ontwerpen complex en de organisatie van voorzieningen, beheer en begeleiding.
Kosten	COA draagt de kosten.	COA draagt de kosten.	COA draagt de kosten.
Beschikbaarheidsduur	Hotel De Biltsche Hoek indicatief 1,5–2 jaar. Looptijd Utrechtseweg 2 nog vast te leggen; mogelijk ook vervolgopvang.	Aanvraag noodopvang: maximaal twee jaar. Vervolgopvang is niet aansluitend mogelijk zonder verbouwing.	Kan als scenario voor de volledige opgave worden onderzocht; start en looptijd nog te bevestigen.
Impact omgeving	Spreiding over twee locaties. Verkeer, scholen en voorzieningen per locatie beoordelen; Utrechtseweg 2 afgestemd met Zeist.	Concentratie op één locatie buiten de rode contour, in NNN en nabij kwetsbare groepen. Natuur- en omgevingsgevolgen specifiek toetsen.	Concentratie op één locatie; effecten van nieuwe bebouwing, verkeer, NNN en voorzieningen moeten worden onderzocht.

Het college laat bij de voorkeur de bestaande bebouwing, de ligging ten opzichte van voorzieningen en de spreiding zwaar wegen.

1.3 Noodopvang overbrugt de periode tot vervolgopvang beschikbaar is

De noodopvang duurt zo kort mogelijk en in ieder geval korter dan vijf jaar. Het uitgangspunt is dat de overstap naar vervolgopvang begint zodra daar plaatsen beschikbaar zijn. Daarom worden vooraf met het COA en de eigenaren van beide noodopvanglocaties afspraken gemaakt over de looptijd, de einddatum en de voorwaarden voor eerdere afbouw of beëindiging.

2.1 Onderzoek naar vervolgopvang voorkomt dat tijdelijke opvang zonder opvolging eindigt

Hotel De Biltsche Hoek kan naar verwachting relatief snel en tijdelijk beschikbaar komen; startdatum en looptijd moeten nog worden bevestigd. Daarom worden Utrechtseweg 2, Schapenweide en het schoolcomplex aan de Overboslaan gelijktijdig onderzocht. Het college beoordeelt zowel een combinatie met Utrechtseweg 2 als opeenvolgend gebruik. Als Schapenweide door (woning)bouw korter dan vijf jaar beschikbaar is, kan deze locatie alleen als tijdelijke locatie worden voorgesteld, onder de voorwaarde dat het gebruik én de tijdige oplevering van het terrein geen vertraging veroorzaken voor de woningbouw. De raad beslist later over de gekozen combinatie, aantallen en looptijden.

3.1 Een locatiekeuze mag niet leiden tot ongedekte gemeentelijke verplichtingen

Het voorbereidingskrediet maakt het mogelijk de noodopvang uit te werken, de locaties voor vervolgopvang te onderzoeken en afspraken met het COA en de eigenaren voor te bereiden. De gemeentelijke uitgaven ten laste van het voorbereidingskrediet voor 2027 worden begrensd op € 150.000. Voorgesteld wordt de

eenmalige voorbereidingskosten voor 2027 te dekken uit de reserve Oekraïne. De werkzaamheden in 2026 worden uitgevoerd binnen de beschikbare ruimte van deze bestaande budgetten.

Dit krediet geeft geen toestemming voor aankoop of huur van vastgoed, verbouwing, aanleg of exploitatie van opvanglocaties. Voor dergelijke uitgaven worden, voor zover gemeentelijke middelen nodig zijn, afzonderlijke voorstellen met kostenraming en dekking aan de raad voorgelegd. Aanvullend voorbereidingskrediet wordt eveneens vooraf aan de raad gevraagd.

4.1 De participatieruimte sluit aan op wat de raad kiest

Bij de twee voorkeurslocaties voor noodopvang en de onderzoek locaties voor vervolgopvang gaat participatie over de uitwerking. Het college communiceert gemotiveerd welke inbreng wordt overgenomen en waarom andere voorstellen niet worden gevolgd. Wettelijke zienswijze-, bezwaar- en beroepsmogelijkheden blijven bestaan, voor zover de betrokken procedure daarin voorziet.

5.1 Openbaarmaking maakt de locatieafweging voor inwoners navolgbaar

De locatieanalyse laat zien welke locaties zijn onderzocht, hoe deze zijn beoordeeld en waarom locaties wel of niet worden voorgesteld. De geheimhouding beschermt de betrokken belangen gedurende de voorbereiding van de locatiekeuze. Met de besluitvorming door de raad wordt deze fase afgerond. Openbaarmaking stelt inwoners vervolgens in staat de gemaakte afweging te volgen. Dit sluit aan bij amendement A35-2026, waarin is bepaald dat de afvallersanalyse geheim blijft tot de raad over de locaties heeft besloten. Daarom wordt voorgesteld de geheimhouding op ‘Bijlage 4 locatieanalyse.xlsx’ bij dit raadsbesluit op te heffen.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 Kanttekening: capaciteit en beschikbaarheid zijn nog niet contractueel bevestigd

De verkenning noemt circa 150 plaatsen bij Hotel De Biltsche Hoek. Voor Utrechtseweg 2 worden 100–150 plaatsen genoemd en in een nadere verkenning maximaal circa 200. Die aantallen zijn geen definitieve capaciteit. Het COA moet per gebouw vaststellen hoeveel plaatsen verantwoord kunnen worden gerealiseerd, inclusief de geschiktheid voor AMV. De combinatie biedt op basis van deze indicaties ruimte voor het planningsaantal van 249; gelijktijdige beschikbaarheid is nog niet gegarandeerd.

1.2 Alternatief 1: Professor Bronkhorstlaan 2

Professor Bronkhorstlaan 2 is afgevallen als gemeentelijke voorkeurslocatie voor (nood)opvang. Volgens de bestuurlijke verkenning kan hier een scenario voor de gehele indicatieve opgave van 249 plaatsen worden uitgewerkt. Dat betekent niet dat de huidige aanvraag voor noodopvang daarin voorziet: die betreft 140 personen voor maximaal twee jaar, vervolgopvang niet aansluitend mogelijk zonder verbouwing. Het college geeft de voorkeur aan de combinatie Hotel De Biltsche Hoek/Utrechtseweg 2 vanwege spreiding en de ligging nabij voorzieningen. Op Professor Bronkhorstlaan 2 is de ligging buiten de rode contour en binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) met de aanwezigheid van andere kwetsbare groepen in de nabijheid, weegt het college deze combinatie zwaarder dan het voordeel dat het COA eigenaar is.

De raad kan voor dit eerste alternatief kiezen. Daarmee wijkt hij af van de bestuurlijke voorkeur van de raad voor spreiding, maar niet van het onderzoekskader van 1 oktober 2026: dat staat een oplossing op één locatie uitdrukkelijk toe.

1.3 Alternatief 2: Twislaan/Groenekanseweg

Als tweede alternatief kan de raad kiezen voor een scenario op Twislaan/Groenekanseweg voor (nood) opvang. Ook hier kan volgens de bestuurlijke verkenning de gehele indicatieve opgave op één locatie worden uitgewerkt. De locatieanalyse noemt een terrein met ruimte voor circa 300 personen en een indicatieve voorbereidingstijd van anderhalf tot twee jaar. Dit is een schatting, geen bevestigde capaciteit of uitvoeringsplanning. Nieuwe opvangvoorzieningen, infrastructuur en planologische toestemming zijn nodig. Door netcongestie is op deze locatie momenteel geen stroom beschikbaar voor de beoogde opvangvoorzieningen. Ook de ligging buiten de rode contour, ecologische verbindingen, mogelijke belangen van de netbeheerder en het waterschap, verkeersbelasting en aansluitmogelijkheden vragen onderzoek. De benodigde voorbereiding is de reden om deze locatie niet voor de snelle (nood)opvang voor te dragen.

Voordeel is wel dat deze locatie eigendom is van de gemeente en er dus meer grip op de ontwikkeling mogelijk is.

2.1 Kanttekening: onderwijs, erfgoed en woningbouw kunnen de vervolgopvang begrenzen

De locatieanalyse noemt bij Overboslaan 15 alleen het voorste deel als beschikbaar; het achterste deel is volgens die analyse nodig voor uitruil van schoollocaties. Beschikbaarheid van het gehele complex is daarmee niet aangetoond. Bij het schoolcomplex worden huidig gebruik, onderwijsbehoefte, beschikbare gebouwonderdelen, monumentale waarden en eventuele vervangende huisvesting onderzocht. Gemeentelijk eigendom betekent niet dat het gehele complex beschikbaar is. Bij Schapenweide worden de beschikbaarheidsduur en de gevolgen voor (woning)bouw, natuur en nutsvoorzieningen onderzocht. Bij Utrechtseweg 2 worden langdurige beschikbaarheid en eventuele verbouwing onderzocht.

3.1 Kanttekening: de totale kosten en dekking zijn nog niet bekend

Het voorbereidingskrediet van € 150.000 dekt de eerste uitwerking van de totale kosten van opvang. De kosten van realisatie en exploitatie worden per scenario uitgewerkt. Zolang die bedragen en de bijdragen van derden niet bekend zijn, kan niet worden geconcludeerd welke oplossing het goedkoopst is of dat alle gemeentelijke kosten zijn gedekt.

Aanpak en uitvoering

Het college biedt na dit raadsbesluit de twee noodopvanglocaties aan het COA aan en werkt de afspraken met COA en eigenaren uit. Parallel start het onderzoek naar vervolgopvang. De gemeente stemt de uitwerking van Utrechtseweg 2 af met Zeist en betrekt omwonenden, scholen en andere direct betrokkenen.

Binnen zes weken rapporteert het college over de noodopvang. Uiterlijk 31 maart 2027 volgt het voorstel of voortgangsbericht voor vervolgopvang. Het college maakt een overgangsplanning met einddata, vervangende capaciteit en een oplossing voor eventuele verbouwingsperioden. Bij dreigende uitval van een locatie of een tekort aan capaciteit informeert het college de raad direct en legt het, waar nodig, een gewijzigd scenario voor.

Een locatie wordt pas in gebruik genomen als gebruiksafspraken met de eigenaar zijn vastgelegd, beheer en veiligheid zijn geregeld en financiële dekking is geborgd. Daarnaast dient er een bestuursovereenkomst incl. Veiligheidsplan te zijn vastgelegd tussen de gemeente en het COA. Eventuele vergunningaanvragen en besluiten over handhaving blijven afzonderlijke bevoegdheden van het bevoegde bestuursorgaan.

Participatie

Het participatieniveau is meedenken. De door de raad aangewezen voorkeurslocaties voor noodopvang en onderzoekslocaties voor vervolgopvang vormen het vaste uitgangspunt. De locatiekeuze maakt geen onderdeel uit van het participatietraject. Over de definitieve inzet van de onderzoekslocaties voor vervolgopvang besluit de raad afzonderlijk, op basis van het onderzoek en de afweging van het college.

Inwoners en betrokken organisaties denken mee over de uitwerking, waaronder beheer, veiligheid, begeleiding, bereikbaarheid en maatregelen om overlast te voorkomen of te beperken. COA organiseert hiervoor per locatie overleg met direct omwonenden, ondernemers en betrokken organisaties. Bij Utrechtseweg 2 worden ook betrokkenen uit Zeist uitgenodigd.

Vooraf maakt de gemeente duidelijk welke keuzes vaststaan en waarover deelnemers kunnen meedenken. Het COA zorgt, in afstemming met de gemeente, voor publicatie van een verslag met de ingebrachte punten, de reactie daarop en de gevolgen voor de uitwerking. Wettelijke zienswijze-, bezwaar- en beroepsmogelijkheden blijven bestaan, voor zover de betrokken procedure daarin voorziet.

Communicatie

Na het besluit informeert het college eerst de eigenaren en direct betrokken organisaties en vervolgens de omwonenden en overige inwoners en ondernemers. De gemeente publiceert de gekozen locaties, het vervolgproces en een aanspreekpunt op de gemeentelijke projectpagina. De afvallersanalyse wordt gepubliceerd overeenkomstig het beslispunt over geheimhouding.

Evaluatie

Afspraken tussen gemeente en COA worden vastgelegd in een bestuursovereenkomst. Het college rapporteert tot de opening ieder kwartaal over gerealiseerde en geplande plaatsen, planning, kosten en risico's. De eerste evaluatie van een geopende locatie vindt binnen drie maanden na opening plaats; daarna halfjaarlijks. Het college bespreekt met het COA en de omgeving de kwaliteit van de opvang, begeleiding, veiligheid, meldingen, kosten en naleving van afspraken. De raad ontvangt de uitkomsten en eventuele voorstellen voor bijsturing. De overgang naar vervolgopvang is een vast onderdeel van deze rapportage.

Financiële gevolgen en risico's

De voorbereidende werkzaamheden starten na het raadsbesluit. De kosten die in 2026 worden gemaakt, worden opgevangen binnen de bestaande exploitatiebudgetten voor opvang in de begroting 2026. Deze kosten komen niet ten laste van het voorbereidingskrediet van € 150.000 voor 2027.

Voor de voorbereidingsfase wordt in 2027 een eenmalig krediet van maximaal € 150.000 beschikbaar gesteld onder programma 7, Sociaal domein. Dit krediet wordt gedekt door een eenmalige onttrekking aan de reserve Oekraïne. De begroting 2027 wordt hiervoor gewijzigd. Tegenover de aanvullende last staat een even grote reserveonttrekking. Het begrotingssaldo na reservemutaties blijft daardoor ongewijzigd;

Globale onderbouwing voorbereidingskrediet

Voor de eerste voorbereidingsfase wordt uitgegaan van onderstaande globale raming:

Onderdeel	Raming
Projectleiding en coördinatie, inclusief afstemming met COA, eigenaren en betrokken organisaties	€ 35.000
Verkennende onderzoeken naar bouwkundige en ruimtelijke haalbaarheid, brandveiligheid, natuur en erfgoed, voor zover per locatie nodig	€ 40.000
Juridische en financiële ondersteuning bij gebruiksafspraken, kostenverdeling en vervolgbesluiten	€ 20.000
Participatie en informatieavonden, inclusief communicatie, professionele gespreksleiding en extra veiligheidsmaatregelen waar nodig	€ 30.000
Onvoorzien binnen de voorbereidingsfase, waaronder aanvullend onderzoek en extra bijeenkomsten of beveiliging	€ 25.000
Totaal	**€ 150.000**

De raming betreft de voorbereiding van vier locaties. Per locatie wordt bepaald welke onderzoeken en bijeenkomsten nodig zijn. Bij informatieavonden wordt rekening gehouden met maatschappelijke onrust en mogelijke extra inzet voor toegangsbeheer, beveiliging en begeleiding.

Het krediet is een uitgavenplafond. Bestaande, reeds begrote ambtelijke inzet wordt niet dubbel ten laste van dit krediet gebracht. Bij opdrachten wordt rekening gehouden met eventueel niet-verrekenbare btw.

Volledige ontwerp- en vergunningtrajecten, specialistische vervolgonderzoeken, vastgoedkosten, verbouwing en exploitatie vallen buiten deze raming. Als de voorbereiding meer middelen vraagt, wordt vooraf een aanvullend voorstel met dekking aan de raad voorgelegd.

Het krediet is bestemd voor de uitwerking van noodopvang, het onderzoek naar vervolgopvang en de voorbereiding van uitvoeringsafspraken en vervolgbesluiten. Het betreft vier verschillende locaties, waarbij Utrechtseweg 2 zowel voor noodopvang als voor vervolgopvang wordt onderzocht.

Het college maakt met het COA afspraken over vergoeding van voorbereidingskosten. Ontvangen bijdragen worden afzonderlijk verantwoord en verruimen het uitgavenplafond niet automatisch. De raad wordt geïnformeerd over het verloop van het krediet en eventuele niet-benutte middelen.

Het voorbereidingskrediet omvat geen aankoop of huur van vastgoed, verbouwing, units, aanleg van infrastructuur en nutsvoorzieningen, vervangende schoolruimte, exploitatie of herstel na beëindiging. Ook volledige ontwerp- en vergunningtrajecten zijn niet zonder nadere raming gedekt. Hiervoor worden, voor zover gemeentelijke middelen nodig zijn, afzonderlijke voorstellen met dekking aan de raad voorgelegd.

De belangrijkste financiële risico's zijn aanvullende onderzoeken, beperkte personele capaciteit, onzekerheid over de beschikbaarheid van locaties en het uitblijven van vergoeding door derden. Vooral bij Schapenweide

en het schoolcomplex aan de Overboslaan kunnen natuur, woningbouwplanning, onderwijs en monumentale waarden tot extra werk leiden. Ook als een locatie uiteindelijk afvalt, kunnen reeds gemaakte voorbereidingskosten voor rekening van de gemeente blijven. Het college bewaakt verplichtingen en verwachte eindkosten en vraagt vóór overschrijding aanvullende toestemming aan de raad.

Juridische aspecten

De raad stelt de gemeentelijke koers en financiële kaders vast. Het college bereidt de raadsbesluiten voor en voert deze uit binnen zijn wettelijke bevoegdheden. De keuze om locaties aan het COA aan te bieden is geen omgevingsvergunning, geen wijziging van het omgevingsplan en geen bindend advies op een concrete vergunningaanvraag. Het toepasselijke gemeentelijke adviesrecht wordt in de eventuele vergunningprocedure afzonderlijk uitgeoefend.

Per locatie wordt getoetst of het voorgenomen gebruik binnen het omgevingsplan past en welke vergunningen nodig zijn. Als een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) nodig is, moet de aanvraag onder meer voldoen aan de toepasselijke beoordelingsregels en een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Een BOPA volgt doorgaans de reguliere procedure; de uitgebreide procedure wordt toegepast als daarvoor een wettelijke grond bestaat. De procedurekeuze wordt per aanvraag gemotiveerd. Voor Overboslaan wordt daarom niet zonder concrete toets gesteld dat opvang al binnen het omgevingsplan past.

Verhouding tot het coalitieakkoord

Het coalitieakkoord 2026–2030 gaat voor de langere termijn uit van twee tot vier opvanglocaties en tijdelijke opvang als overbrugging. De voorgestelde noodopvang op twee locaties en het onderzoek naar vervolgopvang sluiten aan bij die politieke koers. Voor de beoordeling van de noodopvanglocaties blijft het raadsbesluit van 1 oktober 2026 bepalend: ook opvang op één locatie moet als reëel alternatief kunnen worden afgewogen.

Duurzaamheid

Bij de uitwerking worden hergebruik van gebouwen, energiegebruik, tijdelijke bebouwing, aansluitingen en herstel na beëindiging vergeleken. Voor Schapenweide worden ook de gevolgen voor de daaropvolgende (woning)bouw meegenomen. Voor locaties met eventuele natuur- of monumentale waarden worden de noodzakelijke beschermingsmaatregelen vooraf bepaald.

Bijlagen bij het raadsvoorstel

Meegezonden bijlagen:

1. NA_RAAD_UitgangspuntenNoodopvangGemeenteDeBilt2026.pdf — vastgesteld besluit van 1 oktober 2026, inclusief verwerking A35-2026.

2. M36-2026_Verzoek_COA_-_Noodopvang_2__D66_c.s._.pdf — aangenomen motie van 14 juli 2026.

3. Resultaten van online survey locaties;

Geheime bijlage vóór besluitvorming:

4. Bijlage 4 Afvallerslijst Locatieonderzoek (Geheim)— de locatieanalyse waarop het college op 3 november 2026 geheimhouding heeft opgelegd.

Contactambtenaar: F. Zivkovic-Laurenta

Besluit van de raad

De raad van de gemeente De Bilt;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 3 november 2026 met het onderwerp Locatiekeuze noodopvang en onderzoek vervolgopvang asielzoekers;

overwegende dat de raad op 14 juli 2026 motie M36-2026 heeft aangenomen en op 1 oktober 2026 de uitgangspunten voor noodopvang heeft vastgesteld, gewijzigd door amendement A35-2026;

gelet op de artikelen 108 en 147 van de Gemeentewet, het budgetrecht van de raad op grond van de artikelen 189 en 192 van de Gemeentewet, artikel 89, vierde lid, van de Gemeentewet voor de opheffing van geheimhouding en de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen;

BESLUIT:

1. Locaties voor noodopvang

a. Hotel De Biltsche Hoek aan De Holle Bilt 1 en Utrechtseweg 2, beide in De Bilt, gezamenlijk aan te wijzen als de gemeentelijke voorkeurslocaties die aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) worden aangeboden voor tijdelijke noodopvang, met het aantal opvangplaatsen, om te voldoen aan de Spreidingswet, als gezamenlijk planningsaantal.

b. Het college te verzoeken deze combinatie met het COA en de eigenaren uit te werken tot afspraken over het aantal plaatsen per locatie, de start- en einddatum, huisvesting, begeleiding, dagopvang, beheer, veiligheid, kostenverdeling en beëindiging van het gebruik;

2. Onderzoek naar vervolgopvang

a. Het college opdracht te geven de geschiktheid en beschikbaarheid van Utrechtseweg 2 in De Bilt, Schapenweide (gedeeltelijk) in Bilthoven en het schoolcomplex Oranje Nassauschool/Van Everdingenschool aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid in Bilthoven te onderzoeken voor vervolgopvang, gericht op gezamenlijk 249 opvangplaatsen en beschikbaarheid voor langer dan vijf jaar.

b. Het college opdracht te geven uiterlijk 31 maart 2027 een voorstel aan de raad voor te leggen over de locatiekeuze, capaciteit, beschikbaarheidsduur, planning en financiële gevolgen. Als het onderzoek dan nog niet is afgerond, binnen dezelfde termijn te rapporteren welke onderzoeken ontbreken en wanneer het voorstel volgt.

c. De definitieve keuze van locaties voor vervolgopvang bij een afzonderlijk raadsbesluit vast te stellen.

3. Financiële begrenzing

a. Voor 2027 een eenmalig voorbereidingskrediet van maximaal € 150.000 beschikbaar te stellen voor de uitwerking van noodopvang op Hotel De Biltsche Hoek en Utrechtseweg 2, het onderzoek naar vervolgopvang op Utrechtseweg 2, Schapenweide en het schoolcomplex aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid, en de voorbereiding van bijbehorende uitvoeringsafspraken en vervolgbesluiten.

b. Het eenmalige voorbereidingskrediet van maximaal € 150.000 in 2027 onder programma 7, Sociaal domein, te dekken door een eenmalige onttrekking aan de reserve Oekraïne en de begroting 2027 overeenkomstig te wijzigen.

4. Participatie

a. Voor Hotel De Biltsche Hoek aan De Holle Bilt 1 en Utrechtseweg 2 het participatieniveau **meedenken** vast te stellen. De participatie beperkt zich op de uitwerking van de aangewezen locaties; de locatiekeuze zelf maakt geen onderdeel uit van dit participatietraject.

b. Voor vervolgopvang op Utrechtseweg 2, Schapenweide en het schoolcomplex aan de Overboslaan/Soestdijkseweg Zuid het participatieniveau **meedenken** vast te stellen. De participatie beperkt zich op de uitwerking van de aangewezen locaties; de locatiekeuze zelf maakt geen onderdeel uit van dit participatietraject.

c. De participatie bij de onder a en b genoemde locaties te beperken tot het meedenken over de uitwerking, waaronder beheer, veiligheid, begeleiding, bereikbaarheid en maatregelen om overlast te voorkomen of te

beperken. De locatiekeuze maakt geen onderdeel uit van de participatie. Over de definitieve inzet van de onderzoekslocaties voor vervolgopvang besluit de raad afzonderlijk, op basis van het onderzoek en de afweging van het college.

5. Opheffing geheimhouding en openbaarmaking afvallersanalyse;

De door het college van burgemeester en wethouders op 3 november 2026 op grond van artikel 87 van de gemeentewet opgelegde geheimhouding op het document 'Bijlage 4 – Locatieanalyse' (afvallersanalyse) op te heffen;

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

drs. T.B.W.M. van der Torre drs. M.C. Haverkamp